

Alting over Ende og indføre noget helt Nyt. Det kunde jo være ganske hensigtsmæssigt, hvis det virkelig var saa, og det ærede Medlem har jo ogsaa Ret, naar han endelig vil gaa saa langt tilbage i det Gamle, at han vil stille sig paa Christian den Tredies og Frederik den Andens Tid. Men vi, som have været med her i de senere Aar, vide, at det Bestaaende er ikke det, som staar i dette Lovforslag, men det Bestaaende er tværtimod, at vi aarlig give en god Portion af disse Midler. Det er virkelig den gjældende Praxis, og Spørgsmaalet bliver derfor lige det Modsatte. Det, der skal bevises, er, hvorfor skulle vi holde op med det Bestaaende. De ærede Medlemmer, som ere af en anden Mening, skyldte Bevis for, at vi skulle gjøre Noget, der var ganske naturligt paa Christian den Tredies Tid, men som vist af Alle erkendes ikke at stemme med de nuværende økonomiske Principer. Naar jeg siger Alle, er det, fordi vi havde en Forhandling i forrige Samling, hvor vi bleve nogenlunde enige om, at dette, at virke for saadanne Formaal som Universitetet ved at henlægge Kapitaler dertil, er en noget gammeldags Statsøkonomi. Det tror jeg, vi omsider bleve enige om; men det, som er Kjernen i denne Sag og det, det ikke kan hjælpe at komme bort fra, er, at der her er Tale om et rent Skuffespørgsmaal. Det maa vi holde fast paa. Det nytter ikke, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds følger en Taktik, som vi kjende saa godt udenfor dette Thing, hvor man betragter Universitetets Stusse som et Slags menneffelig Væsen, der snart sulter, snart forbløder sig, snart pines under en mere eller mindre langsom Forblødning. Det er i Virkeligheden ikke saa. Der sker slet ikke noget Smertefuldt for noget eneste levende Væsen, hvad enten vi gaa den ene eller den anden af disse forskjellige økonomiske Veie, der her kan være Tale om, og forsaavidt det ærede Medlem mente, at den Veie, vi her pleie at bruge, nemlig at tage noget af Kapitalen og tilskyde noget af Statens aarlige Indtægter, skulle være en saadan færegen, uhyggelig og pinlig Veie, fordi — det tror jeg var hans egentlige Mening — vi derved kom til at spise Kapitalen op, hvilket skulde være meget principstridigt, ere vi her af en anden Mening. Sagen er, at vi have saa mange opdyngede Kapitaler her i Landet, at vi tværtimod anse det for ganske godt, rimeligt og fornuftigt aarligt at spise noget af det Overflødig op. Altsaa den Betragtning, at det skulde være saa vigtigt at have disse Kapitaler liggende, ere vi ikke egentlig inde paa her i Thinget. Vi tro tværtimod, at den Politikk, vi have fulgt her i en Række af Aar, og som gaar ud paa Aar for Aar at dyngte vort Overflødig sammen i større og større Beholdninger, er ikke ganske hensigtsmæssigt. Men Spørgsmaalet bliver ganske simpelt det: Naar den ærede Minister forlange af os, at vi her skulle

gjøre en saadan Finantsoperation som den foreslaaede, hvilket finantsiel Diemed og Udbytte kunne vi faa have deraf? Det er det Spørgsmaal, som vi for-gjæves opstaaede i forrige Samling, og som det heller ikke forekommer mig, at vi i dette Dieblif have modtaget noget Bidrag til at besvare: Hvad vindes der ved, at vi henlægge disse Kapitaler til Universitetet, og hvad tabes der ved at bruge de Kapitaler, som engang ere henlagte dertil? Det forekommer mig, at saalange de Herrer ikke bestemt kunne paavise os noget økonomisk Udbytte af en rent økonomisk Foranstaltning, have de ikke ført noget Bevis for, at det er rimeligt, fornuftigt og hensigtsmæssigt at træffe en saadan Foranstaltning. Dette bemærker jeg først og fremmest overfor den Del af Forslaget, der gaar ud paa fra Statskassen at oversføre en betydelig Sum til det, man kalder Universitetets Kapitalformue. Jeg ser ikke, at der er anført Noget som helst til Begrundelse af, at Staten skulde tage disse Penge ud af een Kasse og lægge dem hen i en anden; jeg ser ikke, hvad der skulde opnaas derved. Det er jo en ganske abnorm Fremgangsmaade, og hvorfor bruge den i dette Tilfælde mere end i andre Tilfælde? — Forsaavidt der er Tale om at tage fra Kommunitetet, veed det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds maatte ikke, at vi her i Thinget pleie at have megen Omhu for Kommunitetet. Vi have en virkelig Pietet for Kommunitetets Midler paa Grund af deres Oprindelse og Bestemmelse, paa Grund af, at de ere henlagte til Diemed, som ikke ere Statsdiemed, men af rent donatorisk, velgjørende Bestaafenhed, hvilket jo selvfølgelig ikke er Tilfældet med Universitetets Midler. Altsaa, det at ville have os her i Thinget til at bruge af Kommunitetets Midler, til at bruge af Midler, der ere henlagte til at fremme de mindre Velstaaendes Oplysning og Uddannelse her i Landet, til at bruge deraf til rene Statsdiemed, tror jeg ikke vil opnaas, tværtimod. Jeg er meget mere stemt for at gaa den anden Veie; de Midler, Universitetet efterhaanden har slugt, har spist op af Kommunitetets, skulde vi snarere tage fra Universitetet igjen, hvor de ikke høre hjemme, og lægge dem over til Kommunitetet, hvor de oprindelig høre til. Hvis det ærede Medlem vil forhandle om dette Spørgsmaal, skal jeg være meget villig til at deltage deri; men yderligere at oppise Kommunitetets Midler til Fordel for Staten, tror jeg er at tilfidesætte et Hensyn, der skyldes disse Midlers Oprindelse og Bestemmelse. — Endelig staar tilbage § 3, som ganske vist er Hovedparagrafen, og som udtaler den Sætning, at naar Universitetets Udgifter i noget Aar overstige dets Indtægter, dækkes Understudet af Statskassen, en Sætning, der forekommer mig at være saa selvindlysende, saa selvfølgelig, at man aldeles ikke behøver at udtale den. Jeg veed nemlig ikke, hvor Universitetets Understud skulde dækkes fra, dersom det ikke skulde ske af Statskassen. Men